

Medijska bitka za zdravlje

U oči dvadesete godišnjice djelovanja projekta Zdravi grad u Hrvatskoj bilo bi "unfair" barem jedan tematski broj u potpunosti ne "prepuštiti" onima koji su nam najviše pomogli u promicanju ideje zdravlja u Hrvatskoj i koji su, uostalom, po vokaciji ovom poslu najvjestiji – novinari. Zato, evo Epohe u kojoj pišu oni koji su učinili razliku, Epohe koja govori o medijima i zdravlju.

Kada smo 1988. godine na prvoj konferenciji Europskih zdravih gradova, koja se održavala u Zagrebu, profesor Slobodan Lang i ja bili u prilici pobliže upoznati timove svih dvadesetak tada "aktualnih" Zdravih gradova, fascinirao nas je (profesionalni) sastav nekih od njih. Uz očekivane političare, djelatnike gradskih uprava i javnozdravstvene stručnjake, mali danski grad Horsens je u najužem timu imao i novinara, Fleminga Holma. Radi njegove komunikacijske prosvjetiteljske uloge i Svjetska zdravstvena organizacija, Ured za urbano zdravlje u Copenhagenu i Hrvatska mreža zdravih gradova trebale bi mu posvetiti cijelo poglavlje u knjizi povijesti Zdravih gradova. Ja barem jedan pasus uvodnika.

Krajem osamdesetih pod Flemingovim je utjecajem osmišljen način otvaranja gradskih uprava prema građanima kroz ulične informacijsko-komunikacijske centre za druženje (Healthy Cities Shops – Stops by), započeta promocija kondoma upakiranih u vrećice za sjeme NEZABORAVKA u kontekstu prevencije HIV infekcije i sustavna PR edukacija gradskih koordinatora. U jesen

1991. tijekom Domovinskog rata i prije međunarodnog priznanja Hrvatske (dakle prije nego što je naša zemlja postala članica Ujedinjenih naroda), na naše ustrajne molbe Svjetska je zdravstvena organizacija, Ured za Europu, zamolila projektne gradove da prikupljanjem pomoći pomognu Hrvatskoj po modelu grad gradu (kad već nisu mogli po modelu država državi).

Fleming je kampanjom prikupio značajna sredstva od građana Horsensa, ali je kampanjom koja je postala vrlo vidljiva i na nacionalnoj razini, uspio dobiti i potpuno opremljenu poljsku bolnicu koja je krajem 1991. godine dopremljena Gradu Vinkovcima. Tako je jedan od, po broju stanovnika, najmanjih europskih zdravih gradova postao najveći donator hrvatskim (ranjenim) gradovima 1991. godine.

No, tu priča ne završava.

Kada smo 1993. godine pokrenuli organizacijske pripreme za pokretanje projekta Motovunske ljetne škole unapređenja zdravlja, "ekipe" Horsensa, Beča, Liverpoola, Sandwella i Maribora bile su s nama. I svaka je od njih dala svoj doprinos onome što Motovunska ljetna škola predstavlja danas. Osim što su pomogli u razvoju sustava edukacije koordinatora projekta Zdravi grad u Hrvatskoj, Fleming je postavio temelje tečaja "Mediji i zdravlje", a njegov šef Knut, koordinator projekta Horsens – zdravi grad te Neal i John (iz Odjela za zdravstvo distrikta Sandwell u Engleskoj) bili su nositelji edukacije na tečajevima "Zdravstvenog menadžmenta". Rudy iz Beča je započeo s tečajevima "Zdravlje na radnom mjestu", prve godine sa samo dva sudionika, a Mariborčani su pridonijeli pokretanju tečajeva iz područja okolinskog zdravlja. Danas su to najjači tečajevi Motovunske škole kroz koje su "dotaknute" tisuće ljudi i oblikovan sustav vrijednosti u kojem su, sa znanjem i iskustvom koje unose u edukacijski proces, svi jednakovrijedni – i oni s doktoratom znanosti i oni s osnovnom školom.

Snaga i unikatnost projekta Motovunske ljetne škole leži u tri njezina ključna obilježja: u umrežavanju akademskog i centara izvrsnosti s rutinom svakodnevice i razvoju (onog što nam inače najslabije ide) suradnje, pa i pokazivanju osobnim primjerom, da se uvijek (bez obzira na prepreke u okruženju) nešto dobro može učiniti.

Doc. dr. sc. Selma Šogorić
ssogoric@snz.hr

